

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Spei fruator.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A turus ait, διὸν δὲ ἀδύνατον τὸ τῷ ζῴῳ ὄστρον, propterea quod os animalis huiusmodi difficulter admodum frangi dissolvive potest, quod in munimenti significato quid sibi velit Coturnicis os, haudquaquam video.

Unde testudineum incisum dicitur.

MORS DIFFICILIS. CAP. XXXV.

Hominem lethalibus vulneribus quantumvis alte acceptis difficilime morientem, per Testudinis abscisum caput apte pinxeris: quandoquidem tanta inest ejus carni vivacitas, ut earum caput praesertimque marinarum, avulsum, busto conniventes aliquamdiu oculos ostendet, connitenteque ad admotam manum: quinetiam si ad os eam admoveas, mordere etiam adnitatur.

SEGNITIES. CAP. XXXVI

Lias pigrum segnemque hominem, aut rei cuiuspiam tarditatem atque contationem significare qui vellent, Testudinem gradientem pingere consueverunt, quam Pacuvius feliciter Tardigradam appellavit: lento enim adeo gradu movetur, ut in proverbium emanarit in segnes & pigros. Hinc Plautinus Aegio, Testudineum hunc tibi grandivo gradum, inquit, si fuisse sumptero. Et apud Ammianum lepidissimum distichon legas de Testudinis tarditate:

Θᾶλλον ἔην λευκὸς κόρρακι, πηνάς τε χελώνας

Εὐρέην, ἢ δόκιμον ῥήτορα καὶ παιδοκνή

Promptius esse albos Corvos, volucesq; Chelonas,

Quam quemquam esse probum rhetor Cappadocem.

Huc referri potest Adalgium Digeniani, Πέστερον Χελώνη πρὸς δεξιὰς τῆς ἀσπίδος. Prius testudo cursum leporem praeterierit.

Quinetiam asserunt animal hoc contagiosa adeo pollere segnitie, ut si pes ejus dexter inferatur navigio, id ire tardius credatur: quod observarunt Magi.

MORDACITAS. CAP. XXXVII.

Sunt qui mordacissimum hominem atque egregie maledicum, per Testudineum caput exertis dentibus intelligi velint: nam Testudo ore est omnium robustissimo, quippe quae quicquid dentibus apprehenderit, vel lapidem etiam perfringit ac devorat.

PELOPONNESII. CAP. XXXVIII.

IN Peloponnesium numis Testudo cudebatur: unde, ut legere est apud Pollucem, dictionem illud emanarit, τὰν ἀρετῶν καὶ τῶν σοφῶν νικᾶν τὴν χελώναν, quod in adolescentiae nostrae praeludiis nescio quibus ita transtulimus:

Quando Cheloni vincitur sapientia,

Atque ipsa virtus, Atticum ut proverbium est.

Unde obolum Eupolis καὶ τὴν χελώναν dixit. Ad id vero quod Peloponnesiaca erat moneta, lapide Testudinis cum Achaei expeditionem adversus Zacynthios meditentur, eos admonuit, ut caverent ne more Testudinum caput extra Peloponnesum proferentes, in periculum aliquod inciderent.

A. T. Livio de bello Maced. lib. 6. Meminit et Plutar. in Vita T. Flamini.]

DE CANCRO. CAP. XXXIX.

Testudo in numis observata, alterius numi reminisci facit, in quo Paguri forma cusa est: quare hinc ad ejus generis significata transimus,

COELI. CAP. XL.

Cancer in numis, compactile scilicet genus id, quod corpore est obrotundiore, cuiusmodi plerique caeleste signum figurant in Zodiaco, Chiorum indicat Rempubl. Tradunt id & Pollux & alii: sed enim nisi quispiam author esset, numus argenteus id fati indicaret, in quo Pagurus is est cum inscriptione superne ΚΑΙΩΝ, inferne ΑΒΤΚΙΠΠΟΣ.

SPEI FRUSTRATOR. CAP. XLL.

Plerique hominem a pulchris inceptis desistentem, & spem omnium ignaviter frustrantem, intelligi cum vellent, Gammarum nostrum fluviale pingere soliti sunt, manu ad os ejus injecta: nam is, cum a te capi facillime posse putes, retrorsum velocissimo sese cursu ejaculatur: unde vulgo etiam in aliqua re falsus, quam se nactus arbitrarentur, Gammarorum venationem objicimus, Hac vero recessus obliquatio adeo Cancris propria est, ut Aristoph. Pace, dixerit, ὅποτε νικήσεις ἐν ὕμῳ καερί-

Uu

καερί-

Alia
καρκίνος
id est, ef-
ficiens.

καρκίνον ὀφθαλμοῦ Βαδίζου, Rectum iter ut carpat Cancer, non viceria unquam. Atque forte non deerunt
qui dicitur hujusmodi mihi saepe negotium facessant, si unum aut alterum nostri hujus argumenti
interpretamentum meo probabilius, quod facile poterit evenire, comperint. Neque mihi profue-
rit, rem Latinis ingeniis hactenus intactam, excogitasse, primumque in lucem efferre, me scilicet o-
mnia non vidisse clamitabunt, eorum, quae ex paucis didicerint oblitii: cum tamen omnia ea, quae ad
hoc negotium accommodari possunt, non una hominum vita, sed neque multa etiam secula sint in-
dagini suffeatura.

IN CONSTANTIA. CAP. XLII.

Idque sem-
per obliquo
corpore, &
in omnem
partem
movens
griffum.
Hinc

SCite admodum Joannes ille cognomento Scholasticus, scalarum anacephalæosi, hominem qui
modo risui indulgeat, modo luctui, modo austeritati atque temperantiae se reddat, modo delicat
diffuat, & voluptatibus implicetur, Cancro æquiparavit, nunc ante, nunc retro, nunc in transversum
gradienti, mira que vitam suam inconstantia traducendi: virque is sapientissimus, de ingenii ejusmo-
di profectu nihil sibi quicquam pollicetur, quod ad ullam sit unquam frugem perventurum.

SOPHISTA. CAP. XLIII

καρκίνον,
quasi
καρκί-
κινον,
à movendo
capite.
Aristonū
de Diale-
ctica epi-
nio.

Ejusdem subterfugii causa sophistam significare qui volunt, Cancrum pingunt: eos enim hinc
animali perfimiles Plato dicit, Euthydemo, quos ubi validiori aliqua ratione devictos com-
hensosque putes, tunc retro fugaci cursu elapsi per diverticula atque subterfugia, majorem prioribus
bi laborem intentant, si vilem ac innanam profusam curam eos consecrandi susceperis. Sedenim non in
Sophistas tantum, sed in ipsam etiam Dialecticam obortum est à Cancro cavillum. Nam Ariston
Philosophus, ut eam eluderet, dicere solebat, eos qui Dialecticam enixiori conatu sectarentur, is al-
similari qui Cancris vescerentur: cibi enim admodum exigui gratia, circa ossa tam multa numero,
tantum laboris infumi.

SOPHISTARUM OPPRESSIO. CAP. XLIV.

Cur inter
sydera col-
locati Can-
cer & Ca-
per.

Species demum illa pictura, qua Hercules tot immanium monstrorum domitor, in opprimendo
Setiam Cancelli laborasse porticibus pene omnibus ostentatur, nihil aliud sibi vult, ut veteres
interpretantur, quam sophisticas eas nugas hujus obtritas disciplina. Fabulose vero jocatur Plato,
cum Herculem adversus Cancrum desudasse dicit. Quod vero Cancer sit inter sydera collocatus,
nonnulli ea de causa confictum volunt, quia conversione regressuque tam peculiari eo in animal
animadverso, per ejus imaginem ostendere voluerint Solis cursum: qui cum eo progressus fuerit, pe-
trorsum auferri, ac tantumdem aufugere videatur. Veluti Caper opposta ratione confictus, quia Sol
ab eo signo, toto poli nostri tractu, altiora petere condat: Caper enim dum pascitur, accliviora
editioraque loca perquirat. Hujusmodi vero commentum non ex orbis totius conditione, sed ex cæli
nostri situ sphaeraque ipsa ad arcticum obliquata excogitatum est: nam ad æquinoctialem circumum
appropinquantibus Cancer deprimi videretur, æquinoctii signa attolli: ad id tamen faceret, quod
Solis progressus & regressus omnino à Capricorno ad Cancrum, mox à Cancro ad Capricornum, se-
cto duobus locis æquinoctiali, consideratur.

ARCANA REVELATA. CAP. XLV.

Qui pisces
face vo-
cantur.

SI quid vero abditum & arcanum luci proditum ac revelatum ostendere quis vellet, Pagurum &
Sejus generis pisces, qui latebris gaudent, face apposita figurabant: constat enim eos nocturno
tempore, ad moto lumine, de penitissimis etiam cavernis evocari. Ea vero de causa Cancri ad noctur-
ni luminis splendorem accurrunt, quod id omne genus testacea noctu plurimum pasci solent: com-
pertumque est plenilunio ea magis pinguescere, propterea quod liceat his tota tunc nocte pasci,
copiosioribusque tunc escis enutriti unde pinguiores fiant: ut ii existimant, qui plenilunio nullam
inesse vim cælitus hæc in crustaceis efficiendi, remque ita ad commodiorem naturæ rationem dedu-
cunt, quamvis una cum Basilio Magno, magna Philosophorum pars sentiat.

INQUILINUS. CAP. XLVI.

Inquilinum autem hominem ostendere qui vellent, Cancellum illum, qui vulgo Gamma-
rus dicitur, pingebant: is enim semper est concharum hospes, perque vacuas conchulas modo
has, modo illas, prout excrescit, mutat domicilia, atque ita semper aedes alienas inhabitat.

MAGNA